

Tilastotietoa Kalaleader-alueen aktivoinnista ja tukitoimista EMKR-rahastosta

Tilanne päivitetty 14.10.2021 tukipäätösten mukaiseksi.

Alla on esitetty lyhyitä tilastotietoja alueen investointien toteutumasta ja aktivointitoimien osuudesta investoinneista. Tilastot on rajattu hankkeisiin, joista tukipäätös on tehty. Muutamia sellaisia hankkeita ei ole mukana, joissa toteuttajana on alueella työskentelevä, mutta alueen ulkopuolella asuva yrittäjä. Esimerkiksi Pyhäjärvellä kalastuksen aloittaneet kisällihankkeen osallistajat ovat rekisterissä alueen ulkopuolisissa kunnissa, joten heidän investointinsa eivät näy tilastossa.

Samoin raportoinnin ulkopuolella on kalastajien muu kuin EMKR-investointitukihankkeisiin liittyvä neuvonta. Tällaisia ovat esimerkiksi kalastajarekisterin rekisteröinnit ja muutokset sekä kalastusalusrekisteriin ja kalastuslisensseihin liittyvät neuvontatehtävät, sekä investoinnit, jotka on toteutettu ilman EMKR-tukea.

Kokonaisuudessaan EMKR-rahastosta on alueen kunnissa toteutettu 292 hanketta tai muuta tukikohdetta, joiden kokonaisarvo on 18 483 479,80 € ja niihin osoitettu tuki 8 544 869,22 €. Näistä hankkeista 100:ssa on ollut aktivaattori avustamassa jossain hankkeen vaiheessa. Avustettujen hankkeiden osuus tuen määrästä on ollut reilut 44 %.

Saalisvahinkojen korvaukset

Kaikista hankkeista peräti 122 on **saalisvahinkojen korvauksia** merialueelle. Näissä hankkeissa tukitaso on aina 100 %, joten tukitasojen tilastointi vääristyy hieman. Näihin hankkeisiin on osoitettu tukea 467 417,31 € eli 5,5 % koko tukisummasta.

Kalatalouden paikalliset kehittämishankkeet

Kalaleader-hankkeita on ELY-käsittelyn läpäissyt 46 eri hanketta. Osa on edelleen siis ilman päätöstä. Koska näissä hankkeissa aktivaattori on osallistunut 100 % hankkeista, ei tätäkään käsitellä jatkossa enempää.

Kalastuksen investointihankkeet

Kalastuksen yksityisiä investointihankkeita on alueella toteutunut 74 hanketta. Näistä aktivaattori on osallistunut 32 hankkeen suunnitteluun, hakuun ja/tai maksatukseen. Myös näistä luvuista puuttuu muutamia edelleen päätöstä odottavia hankkeita. Kalastuksen investoinnit on summattu viidestä eri tukikohteesta.

Näistä hankkeista suurimpia ovat olleet kalanjalostustilan rakennus Merikarvialle (220 588,70 € josta tuki 110 294,35 €), pyydysten uusimishanke Pyhärantaan (105 331,30 € / 52 665,65 €), Lisäarvoa täpläravustahanke Säskylään (73 000,00 € / 36 500,00 €), pienkuormaajan ja haarukkavaunun hankinta Merikarvialle (57 360,45 € / 28 680,23 €) ja elintarviketilan investointi Poriin (56 700,00 € / 28 350,00 €)

Hankemäärät kalastuksen investoinneissa

	Hankkeet	Avustetut	Hankkeet	Tuki
MERIKARVIA	22	1	451 167,49 €	221 027,59 €
PORI	12	8	199 342,16 €	96 267,66 €
EURAJOKI	5	3	84 069,03 €	31 963,84 €
RAUMA	10	5	89 319,13 €	46 386,79 €
PYHÄRANTA	9	2	182 685,71 €	92 395,91 €
UUSIKAUPUNKI	9	8	76 796,29 €	40 464,29 €
SÄKYLÄ	7	5	138 537,47 €	66 979,11 €
YHTEENSÄ	74	32	1 221 917,28 €	595 485,19 €

Kalankasvatuksen investointihankkeet

Kalankasvatus on alueella keskittynyt kahteen kuntaan, joten on luonnollista, että hankkeita ei muualla ole ollut. Pienimuotoinen istukkaiden kasvatus Pyhäjärven rannoilla on lähes loppunut, eikä myöskään Eurajoella toimiva pieni laitos ole investoinut kalankasvatukseen. Hankkeisiin ei ole tarvittu aktivaattorin apua, vaikka yhteydet laitoksiin ovat muuten olleet ajoittain jopa vilkkaita.

Suurimpia hankkeita ovat olleet kiertovesiteknologiaan perustuvan kalanviljelyn tuotantokapasiteetin kasvattaminen ja tuotannon tehostaminen Uudessakaupungissa (2 865 000,00 € / 1 146 000,00 €), laituri Iso-Lampoorin tukikohtaan Eurajoella (1 350 000,00 € / 540 000,00 €), kalalaitoksen huoltoalueen hankinta Eurajoelle (600 000,00 € / 240 000,00 €) sekä kalankasvattamon rakentaminen ulkomerelle Eurajoelle (587 500,00 € / 235 000,00 €)

	Hankkeet	Hankkeet	Tuki
EURAJOKI	16	4 300 476,61 €	1 730 800,64 €
UUSIKAUPUNKI	6	3 713 330,00 €	1 484 332,00 €
YHTEENSÄ	22	8 013 806,61 €	3 215 132,64 €

Kalanjalostuksen investointihankkeet

Jalostuksen osalta tilanne muistuttaa sikäli kalankasvatusta, että päätoimisia jalostajia ei ole jokaisessa alueen kunnassa. Lisäksi osa jalostusyryksistä toimii kalastajien omistuksessa, jolloin investoinnit pyritään tekemään kalastusyrykselle, jonka tukitaso on parempi.

Suurimpia hankkeita ovat silakan ekstruusioon perustuva tehdas Uuteenkaupunkiin (kokonaisarvo 2 520 000,00 € josta tuki 504 000,00 €), silakan käsittelykoneinvestointi Uuteenkaupunkiin (650 000 € / 195 000 €), silakan jalostamisinvestointi Uuteenkaupunkiin (501 246,00 € / 100 249,42 €) ja lasipurkituslinjasto Uuteenkaupunkiin (342 555,00 € / 68 511,00 €).

	Hankkeet	Avustetut	Hankkeet	Tuki
PORI	3	2	402 193,03 €	80 438,61 €
UUSIKAUPUNKI	8	2	4 097 805,00 €	884 561,22 €
YHTEENSÄ	11	4	4 499 998,03 €	964 999,83 €

Julkisten kalasatamien investointihankkeet

Julkisten kalasatamien investoinnissa on ollut ohjelmakaudella käynnissä järjestelmä, jonka mukaan yleinen tukitaso on ollut 60 %, mutta määräaikaissa hauissa tukitaso on ollut 80 %. Tämän vuoksi suurin osa investoinneista on tehty määräaikaisten hakujen puitteissa.

Aktivaattori on ollut mukana avustamassa 12/13 hanketta. Näiden osalta on kuitenkin huomattava, että osa myönnettyistä tuista on jäänyt käyttämättä ja investointi toteuttamatta. Samoin yksi investoinneista on onnistuttu toteuttamaan ilman EMKR tukea, hyödyntäen edellisen ohjelmakauden tuen siirtoa.

Tukipäätöksen saaneista hankkeista on kuitenkin muistettava, että Uudenkaupunkin 4 hankkeesta peräti 2 on jäänyt toteuttamatta, vaikka ne edelleen näkyvät tuettuina.

Pyhärannassa ei ole yhtään tukikelpoista kalasatamaa tai purkupaikkaa, mikä selittää tilannetta. Eurajoella on peräti 3 tukikelpoista satamaa, mutta yksikään niistä ei enää ole kalastajien käytössä. Eurassa Mannilan kalasataman toiminta on hiipunut, ja sataman kalankäsittelytilat ovat menettäneet laitosoikeudet.

Mannilan tilannetta koitetaan parantaa kalaleaderin hankevaroin tehtävillä investoinneilla.

	Hankkeet	Hankkeet yht	Tuki yht
MERIKARVIA	2	148 200,00 €	118 560,00 €
PORI	5	444 850,00 €	319 910,00 €
RAUMA	1	150 000,00 €	90 000,00 €
UUSIKAUPUNKI	4	1 293 023,08 €	998 913,85 €

SÄKYLÄ	1	52 900,00 €	42 320,00 €
YHTEENSÄ	13	2 088 973,08 €	1 569 703,85 €

Muut hanketyypit

Näiden yleisten hanketyyppien lisäksi alueella on toteutettu muutamia erityisiä innovaatiohankkeita ja yksi vesiviljelyalueiden kehittämiseen tähtäävä hanke. Aktivaattori on näistä osallistunut Prizztechin hankkeen suunnitteluun ja kalankasvatuksen toimintamallihankkeen ohjausryhmään.

Toteuttaja	Hankkeen nimi	KUNTA	Kokonaisbudjetti	Tuki
Suomen Katkarapu Oy	Innovaatiohanke valkokatkaravun (Litopenaeus vannamei) intensiiviviljelyn aloittamiseksi Suomessa	UUSIKAUPUNKI	369 000,00 €	184 500,00 €
Prizztech Oy	Hyljedetektoripaja	PORI	118 620,00 €	118 620,00 €
Uudenkaupungin kaupunki	Kalankasvatuksen toimintamallin kehittäminen Uudenkaupungin merialueella	UUSIKAUPUNKI	315 000,00 €	305 000,00 €

Erityisesti innovaatiohankkeista on muistettava, että vaikka niiden toteutusta ja toimenpiteitä on tapahtunut myös alueella, ei näistä aiheutuvia kuluja tai tukimääriä ole kirjattu alueen kuntiin, sillä toteuttaja on useimmiten Luonnonvarakeskus tai muu valtiollinen toimija, ja hankkeen kirjanpitoaikkana Helsinki.

Tiivistelmä aktivoituista hankkeista

Seuraavassa taulukossa on yhteenveto hankkeista, joissa aktivaattorilla on ollut merkittävä rooli. Tästä taulukosta on kuitenkin rajattu pois paikalliset kehittämishankkeet. Käytännössä aktivoinnin merkitystä yksittäisen hankkeen kannalta on mahdoton arvioida, joten alla olevassa taulukossa esitetty edustaa EMKR-rahoituksesta vivutettua bruttomäärää.

	Hankkeet	Hankkeet	Tuki
MERIKARVIA	3	156 901,62 €	121 170,49 €
PORI	16	983 812,01 €	547 222,83 €
EURAJOKI	4	66 990,83 €	26 315,64 €
RAUMA	6	206 083,13 €	117 182,69 €
PYHÄRANTA	2	112 165,30 €	56 082,65 €
UUSIKAUPUNKI	17	4 548 592,97 €	1 750 721,74 €
SÄKYLÄ	6	115 058,44 €	71 785,40 €
YHTEENSÄ	54	6 189 604,30 €	2 690 481,44 €

Kaikista alueen EMKR-hankkeiden budjeteista ja niihin osoitetusta tuesta noin 36% kohdistuu aktivoituihin hankkeisiin. Lisäksi noin 28% alueelle tulevasta tukirahasta kohdistuu paikallisiin kehittämishankkeisiin. Aktivoinnin paikallisia tukivaikutuksia voi näin tulkita olevan liki 3,8 miljoonan euron arvosta.

Tilanne edustaa 14.10.2021 päivitettyjä EMKR-päätöksiä nimenomaan tukipäätösten mukaan. EMKR-kausi on edelleen kesken, ja päätöstä odottaa useita hankkeita. Vastaavasti summien kokonaisuudet vahvistuvat vasta maksatusvaiheessa, ja ovat alttiita muutoksille tarkastuksissa.

Täydellinen lista EMKR-ohjelmakauden hankkeista on julkaistu osoitteessa

<https://kaju.mmm.fi/kaju2020/#!?!?lang=FI&ok=5>